

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1980/697

KARAR NO : 1981/98

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : 1- Yusuf Mamay, 2- Arif Mankay

O L A Y : 26.12.1978 günü saat 10.00 sırasında Sivas'dan gelerek Erzincan yönüne gitmekte olan Doğu Ekspresinde kimlik kontrolü ve şüpheli şahıs araması yapan görevli jandarma erlerine, sanıkların "hüviyetlerimiz yoktur, olmasa ne çıkar," dedikleri, inmelerini ihtar eden jandarmaya yine her iki sanığın direnerek gitmek istemedikleri ileri sürülerek, Kemah C.Savcılığı'na, sanıkların eylemlerine uyan TCY'nın 260. maddesi uyarınca cezalandırılmaları istenmiş ve haklarında kamu davası açılmıştır.

1- Kemah Sulh Ceza Mahkemesi; 18.1.1979 gününde, 1978/5 esas, 1979/1 karar sayı ile sanıklara atılı suçun, sıkıyönetim ilân ve faaliyetlerine ilişkin olduğu,

2- Erzincan-Sivas İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi; 20.2.1979 gününde, 1979/19-8 sayı ile sanıklara yüklenen suçun sıkıyönetim ilân ve faaliyetlerine ilişkin olmadığı,

Gereğeleri ile görevsizliklerine karar vermişlerdir.

3- Askeri Yargıtay 3. Dairesi: 15.1.1980 gününde, esas 1980/31, karar 1980/37 sayı ile Erzincan Sıkıyönetim Komutanlığı'nın 20.2.1979 günlü, 1979/19-8 sayılı görevsizlik kararını nezdinde mahkeme kurulan komutan tarafından temyiz edilmesi üzerine, hükmü Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın tebliğnamesindeki görüş doğrultusunda onamıştır.

Böylece, Kemah Sulh Ceza Mahkemesi ile Erzincan-Sivas İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nin konusu, nedeni, tarafları aynı olan davada verdikleri kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirlenen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Ahmet H. Boyacıoğlu'nun Başkanlığında, Fethi Özdural, İsmail Özü, Şeref Tolu güç, Orhan Erdem, Y. İsmet Ayer ve Orhan Ertosun'un katılmaları ile yaptığı 9.3.1981 günlü toplantıda, geçici raportör Hâkim Tulez Barutoğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı ve Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın adli yargının görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okandıktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Çanicioğlu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Önder Ayhan'ın aynı doğrultudaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Suç, 26.12.1978 günü Erzincan İlini de içine alarak ilân edilen sıkıyönetimin ilk günü, Kemah'da işlenmiştir.

Görevli yargı yerini belirlemede 1402 sayılı Yasa'nın 15. maddesi gözönünde tutulmalıdır. Sanıklara atılı Kanun ve Nizam hükümlerinden birinin icrasına muhalefet için nüfuz ve müessir kuvvet sarfetmek suçu, 1402 sayılı Yasa'nın 15. maddesinde yer almakta ise de, bu husus tek başına sıkıyönetim mahkemesinin görevini belli etmeye yeterli değildir. Eylemin aynı zamanda sıkıyönetim ilân ve faaliyetleri ile de ilişkili bulunması gerekir.

Dosyadaki belgelerin incelenmesinden, sanıklara yüklenen eylemin, sıkıyönetim ilân ve faaliyetleriyle ilişkili, siyasal ve ideolojik içerikli olmadığı, basit bir zabıta olayı görünümünde olduğu, öte yandan jandarma erlerinin, jandarma bölük komutanı Nevzat Saraça'nın beyanından, Erzincan Valiliği'nin tel emri üzerine bu kontrol görevine çıktıkları, böylece eylemin sıkıyönetim ilân ve faaliyeti ile bir ilişkisi bulunmadığı anlaşılmaktadır.

Bu nedenle, Kemah Sulh Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

S O M U C : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Kemah Sulh Ceza Mahkemesi'nin 18.1.1979 günlü, esas 1978/53, karar 1979/1 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 9.3.1981 gününde kesin olarak, oybirliğiyle karar verildi.

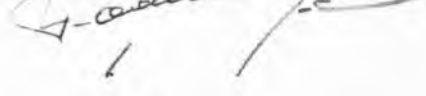
Başkan

Ahmet H. Boyacıoğlu

Üye

Fethi Çzdural

Üye

İsmail Oğuz

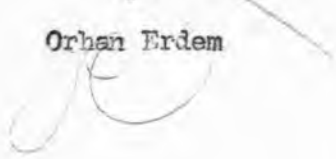
Üye

Şeref Tolungüç

Üye

Orhan Erdem

Üye

Y. İsmet Ayer

Üye

Orhan Ertosun